

Β' ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ
ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Αύξηση συντάξεων του Δημοσίου από το έτος 2007 και άλλες διατάξεις»

Ι. Γενικές Παρατηρήσεις

Με το φερόμενο προς συζήτηση και ψήφιση Νοσχ ρυθμίζονται ζητήματα της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας που αφορούν υπαλλήλους του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α. Ειδικότερα, με το άρθρο 1 του Νοσχ από 1.1.2007 α) αναπροσαρμόζεται το επίδομα εξομάλυνσης που καταβάλλεται με την κύρια σύνταξη στους πολιτικούς συνταξιούχους του Δημοσίου (περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 2768/1999), β) προβλέπεται ειδικώς για τους συνταξιούχους δικαστές, το κύριο προσωπικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.), τα μέλη Δ.Ε.Π. των Πανεπιστημίων, το Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. και τους συνταξιούχους Βουλευτές αναπροσαρμογή της καταβαλλόμενης προσαύξησης του ανωτέρω επιδόματος, γ) ορίζεται το κατώτατο όριο σύνταξης ή βοηθήματος του Δημοσίου στο 37% επί του εκάστοτε μηνιαίου βασικού μισθού του εισαγωγικού μισθολογικού κλιμακίου (18ο) της κατηγορίας ΠΕ, δ) αυξάνονται τα ποσά των δευτερευουσών απολαβών του πρώην προσωπικού σιδηροδρόμων που συνταξιοδοτείται από το Δημόσιο, και ε) επαναπροσδιορίζεται η βασική πολεμική σύνταξη ανικανότητας των αναπήρων πο-

λέμου οπλιτών. Περαιτέρω, επανακαθορίζεται το νομοθετικό πλαίσιο που εισήγαγε το άρθρο 1 του ν. 3075/2007 ως προς τη συνταξιοδότηση των λογοτεχνών και καλλιτεχνών (άρθρο 2 του Νσχ), ρυθμίζονται εκκρεμή ζητήματα που αφορούν στο ασφαλιστικό καθεστώς των τακτικών υπαλλήλων του Ταμείου Υγείας Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (Τ.Υ.Δ.Κ.Υ.), του πρώην Εθνικού Κέντρου Θαλάσσιων Ερευνών και των Ν.Π.Δ.Δ. που είχαν υπαχθεί με υπουργικές αποφάσεις στο καθεστώς του ν. 3163/1955 (άρθρο 3 του Νσχ), και τροποποιούνται διατάξεις του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (άρθρο 4 του Νσχ). Τέλος, μεταξύ άλλων, επιλύονται ζητήματα σχετικά με το ασφαλιστικό - συνταξιοδοτικό καθεστώς του προσωπικού του Ενιαίου Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών (άρθρο 6 του Νσχ) και ρυθμίζονται λοιπά θέματα αρμοδιότητας των Υπουργείων Οικονομίας και Οικονομικών, Δικαιοσύνης και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας (άρθρο 5 του Νσχ).

Κατ' εφαρμογή του άρθρου 73 παρ. 2 του Συντάγματος, το Νσχ συνοδεύεται από γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου της 24.7.2007 και της 26.7.2007, στην οποία διατυπώνονται επισημάνσεις στις επιμέρους διατάξεις του Νσχ. Σημειώνεται ότι στη νομοθεσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου (άρθρο 15 παρ. 10 του π.δ. 774/1980 «περί κωδικοποιήσεως εις ενιαίον κείμενον των περί Ελεγκτικού Συνεδρίου ισχυουσών διατάξεων υπό τον τίτλον Οργανισμός του Ελεγκτικού Συνεδρίου») προβλέπεται ότι η γνωμοδότησή του είναι αναγκαία για κάθε είδους θέματα απονομής συντάξεων που βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Δημοσίου, για την περίπτωση απονομής τους από τους Ο.Τ.Α. ή άλλα Ν.Π.Δ.Δ., όπως είναι λ.χ. το Ι.Κ.Α. κ.λ.π. Σχετικώς με την ερμηνεία της διάταξης του άρθρου 73 παρ. 2 του Συντάγματος, το Ελεγκτικό Συνέδριο (Ε.Σ. [Ολ] 69/1989, Ε.Ε.Ε.Δ. 1989, σελ. 612) έχει αποφανθεί ότι «όπως προκύπτει από την γενικότητα και την φραστική ευρύτητα του κειμένου της συνταγματικής συντάξεως (νομοσχέδια αναφερόμενα οπωσδήποτε εις την απονομήν συντάξεως και τας προϋποθέσεις ταύτης), αυτή δεν αναφέρεται μόνο στις περιπτώσεις απονομής συντάξεως σε πρόσωπα που παρέχουν τις υπηρεσίες τους στο Δημόσιο και τα Ν.Π.Δ.Δ με την ιδιότητα του τακτικού υπαλλήλου, αλλά καλύπτει και κάθε άλλη περίπτωση συνταξιοδότησεως από τους αυτούς φορείς, ανεξάρτητα

από τη φύση της μετ' αυτών νομικής σχέσεως του συνταξιοδοτημένου». Κατά πάγια δε νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου (βλ. ενδεικτικώς, Ε.Σ. [ΟΛ] 983/1998, αδημοσίευτη στον νομικό τύπο) «η θεσπιζόμενη γνωμοδοτική αρμοδιότητα αυτού κατά την διαδικασία ψηφίσεως συνταξιοδοτικών νόμων είναι εξαιρετικής φύσεως και ιδιαίτερης σημασίας, γιατί προνοεί για την διαφώτιση της Βουλής κατά την ψήφιση των ειδικών αυτών νόμων και την προφύλαξή της από την θέσπιση διατάξεων που αντιβαίνουν σε βασικούς κανόνες της κείμενης συνταξιοδοτικής νομοθεσίας ή που δημιουργούν προνόμια για ορισμένη κατηγορία συνταξιούχων».

Σημειώνεται ότι, συμφώνως προς τη διάταξη της παρ. 2 εδ. β' του άρθρου 73 του Συντάγματος, «Τα νομοσχέδια για συντάξεις πρέπει να είναι ειδικά_ δεν επιτρέπεται, με ποινή την ακυρότητα, να αναγράφονται διατάξεις για συντάξεις σε νόμους που αποσκοπούν στη ρύθμιση άλλων θεμάτων». Γίνεται, όμως, δεκτό, ότι δεν αποκλείεται στο τέλος του σχετικού συνταξιοδοτικού νομοσχεδίου να τίθενται και διατάξεις που αφορούν σε άλλα θέματα (βλ. Π. Παραρά, Σύνταγμα 1975 – Corpus, II, εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα – Κομοτηνή, 1985, σελ. 385).

Πρέπει, τέλος, να επισημανθεί ότι στο προτεινόμενο Νοσχ περιλαμβάνονται ρυθμίσεις με τις οποίες ενισχύεται η προστασία των ατόμων με αναπηρίες (λ.χ. άρθρο 4 παρ. 1, με το οποίο επεκτείνονται και στους υπαλλήλους που πάσχουν από διάχυτο γιγαντιαίο αιματολεμφαγγείωμα, οι ευεργετικές διατάξεις, που προβλέπουν τη χορήγηση πλήρους σύνταξης, με πλήρη 15ετή πραγματική συντάξιμη υπηρεσία - 80% των συντάξιμων αποδοχών τους - εφόσον και για αυτούς συντρέχει ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 67%). Η ιδιαίτερη προστασία των ατόμων με αναπηρίες και η ευνοϊκή, κατά παρέκκλιση της αρχής της ισότητας των πολιτών του άρθρου 4 παρ. 4 του Συντάγματος, μεταχείρισή τους κατοχυρώνεται ειδικώς στο άρθρο 21 παρ. 3 του Συντάγματος. Κατ' αυτό τον τρόπο, έχει κριθεί από το Συμβούλιο της Επικρατείας (ΣτΕ [ΟΛ] 477/1989, ΤοΣ 1989, σελ. 147) θεμιτή η σε ποσοστό 10% προσαύξηση της βαθμολογίας των τέκνων αναπήρων πολέμου σε διαγωνισμούς για την κατάληψη θέσεων υπαλλήλων σε Ο.Τ.Α., με το σκεπτικό ότι δεν υπερβαίνει τα ακραία όρια ώστε να εμφανίζεται ως αδικαιολόγητο και άρα συνταγματικώς ανεπίτρεπτο προνόμιο. Επισημαίνεται, τέλος, ότι το δικαίωμα για κοινωνική πρόνοια ενισχύθηκε, σε ό,τι αφορά τα άτομα με ανα-

πηρίες, με τη νέα παράγραφο 6 του άρθρου 21 του Συντάγματος.

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων του Νσχ

1. Επί του άρθρου 2

Με την προτεινόμενη διάταξη του Νσχ τροποποιείται το άρθρο 1 του ν. 3075/2007, το οποίο, ως προελέχθη, διέπει το καθεστώς συνταξιοδότησης των λογοτεχνών και καλλιτεχνών. Έχει κριθεί (ΣΤΕ 1155/2006, αδημοσίευτη στον νομικό τύπο) σχετικώς με τη φύση της σύνταξης που απονέμεται στους λογοτέχνες και καλλιτέχνες, καθώς και ως προς την αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι «η προβλεπόμενη (...) μηνιαία σύνταξη, η οποία απονέμεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Πολιτισμού από το Δημόσιο Ταμείο, είναι είδος τιμητικής συντάξεως παρεχομένης από την πολιτεία προς αναγνώριση των υπηρεσιών τις οποίες προσέφεραν λογοτέχνες και καλλιτέχνες προς ανάπτυξη των γραμμάτων και των καλών τεχνών. Στη διαδικασία απονομής της συντάξεως αυτής είναι εντεταγμένη και η πράξη την οποία εκδίδει η προβλεπόμενη από τις διατάξεις αυτές εννεαμελής επιτροπή σε σχέση με τον χαρακτηρισμό των υπηρεσιών των πιο πάνω προσώπων ως διακεκριμένων, δηλαδή σε σχέση με μία από τις προϋποθέσεις που απαιτείται από το νόμο για τη χορήγηση της συντάξεως. Επομένως, οι διαφορές που γεννιούνται από τις πράξεις της εν λόγω επιτροπής είναι διαφορές περί την απονομή συντάξεως από το Δημόσιο Ταμείο, οι οποίες υπάγονται, σύμφωνα με το άρθρο 98 παρ. 1 του Συντάγματος, στη δικαιοδοσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, το οποίο είναι αρμόδιο να κρίνει σχετικά με τη συνδρομή ή μη των κατά το νόμο αναγκαίων προϋποθέσεων για τη χορήγηση στον αιτούντα της ως άνω συντάξεως» (πρβ. και Σ.τ.Ε. 2602/1993, Ε.Δ.Κ.Α. 36, σελ 228).

2. Επί του άρθρου 6 παρ. 1α

Με την προτεινόμενη διάταξη γίνεται αναφορά στο τακτικό προσωπικό του Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία Ε.Τ.Ε.Α.Μ. «το οποίο διέπεται από τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 2683/1999, ΦΕΚ 19Α΄)». Δεδομένου ότι με τον ν. 3528/2007 κυρώθηκε ο νέος Κώδικας Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ΦΕΚ 26Α΄/9.2.2007),

θα ήταν, ενδεχομένως, σκόπιμο να γίνεται αναφορά στον νεότερο ν. 3528/2007.

Αθήνα, 19.11.2007

Ο εισηγητής
Δημήτριος Κανελλόπουλος
Ειδικός Επιστημονικός Συνεργάτης

Ο προϊστάμενος του Τμήματος
Μελετών Οικονομίας, Περιβάλλοντος και Τεχνολογίας
Κωνσταντίνος Παπαδημητρίου
Επ. Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Αν. Καθηγητής του Οικονομικού
του Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών